

Ett författarskap som kan förändra världen

Ett av vår tids märkligare författarskap påbörjades i 1920-talets Köpenhamn. Det kom så småningom att resultera i det stora verket *Livets Bog* (Livets bok) samt i ytterligare ett trettiotal böcker.

Livets Bog visar på meningen med människans liv mot bakgrunden av en storslagen och logisk förklaring av själva livets gåta. Enligt denna lösning av livsmysteriet är vår välbekanta fysiska tillvaro den synliga verkan av en mer grundläggande form av verklighet. Den är en yttring av den värld av medvetande och tanke som finns därbakom.

Dessutom visar Livets Bog att alla levande varelser – oavsett om de framträder som människor, djur eller växter – är odödliga, eftersom livet inte är identiskt med den fysiska kroppen eller ett resultat av dess funktioner. Ja, egentligen är naturen – i alla sina detaljer och i sin helhet – själv ett uttryck för liv. Det finns ingenting ”dött” över huvud taget.

Vetenskap och religion

Idéer som dessa är visserligen inte nya, de har sedan gammalt funnits med i människans tänkande kring livets gåta. Men Livets Bog tillför nu en åskådlig *kosmisk* världsbild som kan utforskas av förnuftet. I förening med den under senare århundraden uppnådda vetenskapliga kunskapen om världen ger det oss nya möjligheter att förstå livet.

Naturvetenskapen vidgar förvisso ständigt vår *fysiska* horisont, men i frågan om livets och medvetandets natur befinner den sig i en återvändsgränd. Den materialistiska tron att materien är upphov till livet står nu i vägen för människans möjlighet att förstå sig själv och den värld hon lever i.

På lång sikt kommer den materialistiska livssynen även att undergräva tilltron till humaniteten som grundval för samhällslivet. Det blir därför livsviktigt för mänskligheten att kunna fördjupa sin förståelse av de humana idéerna – så att de inte förblir endast vackra tankar, utan från ett religiöst förflutet, utan kan grundläggas i en insikt om allt livs samhörighet.

Livets Bog lägger grunden till en vetenskap om livet. En sådan kommer att vidga vetenskapsbegreppet. Människan är själv en oundgänglig del av den verklighet hon ingår i och försöker förstå. Förståelsen av verkligheten kan därför inte baseras enbart på studiet av dess synliga yttre, materiella sida. Man måste också räkna med de inre livsprinciper som ligger till grund för själva vår upplevelseförmåga.

Vetenskapen är ännu begränsad som uttolkare av verkligheten. Den måste komma att omfatta och förstå också det subjektiva, dvs. upplevandet och medvetandets ”mirakel”, som vetenskapen ju själv är ett resultat utav. Detta ligger ännu utanför dess horisont och ämnesområden.

Livets Bog ansluter även till den religiösa tankevärlden. Den knyter an till Jesu liv och tänkande, ja den gör trovärdigt att Jesus själv var medveten om tillvarons livsgrund – och detsamma gäller andra ”religionsstiftare”. Detta framgår bl.a. av deras tal om livets evighetsnatur och om kärlekens betydelse för människans levnad.

Men Livets Bog förklarar också varför människorna utvecklas bort från de religiösa trosstadierna och fram emot ett mer vetenskapligt förhållningssätt till världen. På trosstadierna kan människorna ännu inte helt förstå ”religionsstiftarnas” synsätt och verkliga avsikter. Deras person blev i stället föremål för dyrkan och deras ord tolkades i dogmatiska läror. Man byggde kyrkor och tempel för tillbedjan i stället för att gå i deras fotspår. De åberopades till och med till stöd för krigföring och andra inhumana handlingar, vilket gick tvärs emot andan i deras budskap.

Livets Bog visar på en djupare innebörd i Bibelns symboliska berättelser, vilka då framträder i ett helt nytt ljus. Omtolkningen av den religiösa symboliken lyfter bort den otidsenliga slöjan kring ämnet och levandegör humanismen, så att kärlekstanken kan bli en realistisk inspirationskälla i det dagliga livet och den humana impulsen föras vidare i politik och samhällsutveckling.

En enhetlig världsbild

Vad som hittills delats upp i ”religiöst” och ”vetenskapligt” tänkande blir så möjligt att förena i en enhetlig syn på livet, på människan och naturen.

Den sida av verkligheten som hittills beskrivits i religiösa termer – upplevelsen av tillvarons evighetsdimension – kommer att kunna utforskas och därmed införlivas i den vetenskapliga sfären.

Insikten att naturvetenskapens materiella studieobjekt egentligen är olika former av *livsyttringar* kommer att upplösa den materialistiska tron på ett mekaniskt och dött universum. Därmed slipper människan betrakta sig själv som en slumpmässigt uppkommen biprodukt av evolutionen – närmast ett ”övernaturligt” inslag i denna tänkta döda värld. Hon kan då i stället uppleva sig som en organisk del i naturens helhet. Då får hon också den utgångspunkt som behövs för att kunna se en logik och mening med livet.

Djurets värld – och människans

Människan har förvisso utvecklats från djurstadier, och hon bär från dessa med sig ett arv – självbevarelsedriften – en instinkt som vi hos oss själva bl.a. känner som ”egoism”. Egoismen är en framträdande faktor i människors förhållanden till varandra, och samhället blir som en följd av detta en arena för kamp och konkurrens i ett ”allas krig mot alla”.

Men det finns också ett växande moraliskt sinne, dvs. en förmåga till medkänsla; en önskan om att även andras behov ska tillgodoses. Denna *humana* förmåga är även den en produkt av utvecklingen, men av senare datum. Människans historia blir härigenom till ett stort drama, där dessa två tendenser inom henne – egoismen och medkänslan – bildligt talat ”kämpar om makten”. Vi önskar freden, men är ändå i vissa situationer med om att så krigets frön. Vi får därmed lida under verkningarna av vår dubbla natur. Frågan om vad som är källan till ”det onda” och ”det goda” gör sig därför ständigt påmind som en provosten för kulturen.

Människan befinner sig i en övergångsfas i utvecklingen. Hon är, enligt Livets Bog, lik en sårad flykting, på väg ut ur djurriket, men ännu inte framme vid det mål hon är på väg emot – en verkligt mänsklig värld.

Ett globalt tänkande

Utvecklingen av teknik och kommunikationer gör att människornas livsomständigheter blir alltmer likartade över hela jorden. Det gör att man överallt kan börja ”tala samma språk” för att så småningom etablera en samsyn. Vi är således mitt inne i en omstöpning av hela den mänskliga kulturen. Vi upplever en gammal världskulturs undergång och samtidigt födelsen av en ny.

Som en följd av internationaliseringen, där länder och folk genom den tekniska och ekonomiska utvecklingen växer samman och nationalstaternas roll försvagas, kommer det enligt Livets Bog att på lång sikt uppstå en världsomfattande, demokratisk samhällsbildning.

Det är visserligen så att internationaliseringen i dag till stor del drivs fram av affärsintressen, vilka strävar efter att behärska en världsmarknad. Men med den utvecklingen börjar det kommersiella tänkandet – detta att göra affärer i syftet att tjäna pengar – att nå sin yttersta gräns. Frågan infinner sig nämligen: Vad tjänar egentligen mänskligheten på dessa affärer – alltså köp och försäljning av varor och tjänster – när de uppenbarligen är interna transaktioner inom mänskligheten själv? Köparen är ju då strängt taget densamma som säljaren. Värdet av en ”affär”

kan till slut bara bedömas ur helhetens synpunkt. Måste då inte ”vinsten” bli av ett annat slag än den lokala förmögenhetsanhopning – privat eller nationell – som så gott som all affärsverksamhet syftar till i dag?

Ett helhetsperspektiv på dessa frågor leder enligt Livets Bog till en omvärdering av ”affärsvärldens” och pengarnas roll i ekonomin. Egoismens genomslagskraft i det nuvarande systemet undergräver samhällets förmåga att förse alla människor med livsnödvändiga varor och den levnadsstandard som är möjlig att uppnå. Egenintresset ger i stället upphov till en gigantisk snedfördelning av de gemensamma tillgångarna. Därför blir det till slut nödvändigt att reformera systemet, så att de mänskliga behoven kan bli styrande. Då behöver inte heller nya rationella produktionsmetoder leda till arbetslöshet och misär för många, utan kan utnyttjas till kortare arbetstid och högre levnadsstandard för alla.

Intelligens och känsla

”Kampen för tillvaron” har gett en väldig stimulans åt människans intelligensutveckling, och den förstärks ännu mer genom vetenskaplig forskning och skolundervisning. Men intelligensen har i första hand kommit att tjäna självbevarelsedriftens, alltså egoismens syften. Vår civilisation kan ses som en förlängning av djurriket, där principen ”makt är rätt” har stegrats till ytterlighet. Det mest åskådliga exemplet på detta är nationernas uppbyggnad av sin militära makt, som i form av kapprustning fört världen till randen av globalt självmord. Men också den överallt pågående kampen om de ekonomiska rikedomarna förs med hjälp av intelligensens makt.

I dag är ett krig mellan nationer liktydigt med ett inbördeskrig i det globala samhället. Den enes vinst i den ekonomiska konkurrensen är samtidigt den övriga världens förlust. Planeten har blivit för liten för att kunna hysa alla de instinktiva medvetenhetstendenser som förr tjänade oss så väl i djurrikets kamp för tillvaron. Egenintresset börjar nå vägs ände som ledstjärna för kulturens utveckling.

Livets Bog visar att intelligensen behöver balanseras av människans känslöförmåga. Intelligensen ger ensam ingen vägledning angående *syftet* med vad vi företar oss. Den är moraliskt neutral och kan mobiliseras för vilka syften som helst. Endast känslan kan vägleda i fråga om de syften som intelligensen *bör* tjäna. Det är känslöförmågan, alltså förmågan till medkänsla, som är grunden för vårt moraliska sinne. Och intelligensen kan naturligtvis även utnyttjas för att tjäna moraliskt motiverade strävanden.

Visionen om människans värld

Vi har faktiskt tillräckligt med materiella resurser, och tekniskt kunnande nog, för att kunna skapa ett paradiset på jorden. Men vi vet inte hur vi ska bära oss åt. Det som saknas är det mänskliga omdömet, byggt på balansen mellan intelligens och känsla i form av en ”humaniserad intelligens”. Därför är vi tills vidare utlämnade åt de instinktiva drivkrafternas inflytande över våra liv. Resultatet kan endast bli fortsatt krig och mer lidande. Men eftersom lidandet är den faktor som leder till att den humana medkänslan väcks och utvecklas, så är det samtidigt sörjt för att människan får kapacitet att tänka om. Ja, man kan säga att hon då tar ett ytterligare steg i uppvaknandet från djurrikets mer omedvetna livsform. Hon blir en varelse som är medveten om sig själv, men som ändå inte är inriktad enbart på den egna behovstillfredsställelsen. Hon kan även se till andras behov. Hon kan se vad som är bäst för helheten.

Det är denna vidgade känslö- och tankeförmåga som utgör fundamentet för den kosmiska synen på tillvaron. Och med det fulla utvecklandet av den förmågan når vi från djurriket fram till det ”riktiga människorike” som Livets Bog talar om.

”Det riktiga människoriket” skulle kunna uppfattas som en vacker men oralistisk utopi, om

det inte vore så att vi sedan länge kunnat se det växa fram runt omkring oss. Det humana tänkandet och handlandet är i stark tillväxt, och detta framträder tydligast mot bakgrunden av det lidande som krig, förtryck, våld och olyckor ger upphov till. Då mobiliserar mänskligheten sina humana insatsstyrkor för att lindra nöden.

Men humana strävanden förekommer på de flesta samhällsområden. Ett aktuellt exempel är strävan till jämställdhet mellan kvinnor och män, som är ett uttryck för det moraliska sinnets krav på rättvisa förhållanden mellan människor. En sant mänsklig värld kan inte förverkligas utan att den gamla principen ”makt är rätt” vänds till sin motsats, vilket medför att ”rätten blir makt”. Det innebär att rättvisan blir en maktfaktor som verkligen förmår genomsyra människornas inbördes förhållanden.

Det fullständiga förverkligandet av en sådan form av makt ligger ännu i framtiden. Men utvecklingen går ständigt vidare. Människan kan inte undgå att bli klokare av sina erfarenheter. Och erfarenheterna pekar alla i en bestämd riktning: Den eftersträvade freden och friheten kan vinnas endast genom stärkandet av tolerans, demokrati, jämställdhet och humana förhållanden för alla. Alla människor är lika mycket värda. Alla har rätt till ett människovärdigt liv. I FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna finns en vision som pekar mot mänsklighetens framtid. De bakslag och svårigheter, det mörker som händelseutvecklingen också visar upp, är den bakgrund och kontrast mot vilken en ljusare värld steg för steg framträder.

En ny livsinställning

Den pågående utvecklingen för med sig förändringar på många områden. Den globala utvecklingen har sin motsvarighet i en förvandling av människans sinne och livsinställning. På lång sikt tar sig detta uttryck i att hennes tänkande, levnadssätt och relationer till medvarelserna förändras. Det får sina konsekvenser på flera viktiga områden, t.ex. när det gäller:

- familjebildning, parförhållanden och sexualitet, där sexualiteten alltmer frikopplas från fortplantningen för att länkas samman med individens humana kärleksförmåga. Äktenskapet försvagas som samlevnadsform,
- näringsintag, mat och dryck, där den vegetariska födan blir mer tilltalande sett från moralens och hälsans synpunkt. Även inför djurens livssituation blir inlevelseförmågan större,
- människans skaparförmåga, som genom den tekniska utvecklingen kan frigöras från det tidigare ständiga slitet för brödfödan, vilket för alla öppnar möjligheten till den mänskliga frigörelse som så länge varit en hägrande dröm.

Ur individens vardagliga livsperspektiv är det svårt att få den överblick som visar vart utvecklingen är på väg. Därför blir det av värde för den intresserade att få en teoretisk kännedom om drivkrafterna bakom människans psykiska förvandling och en insikt om vart utvecklingen leder oss. Man kan då bli en mer medveten deltagare och medskapare i denna process.

Livets Bog tar oss i detta syfte med på en hisnande resa, in i verklighetens ”hjärna” och ”hjärta”, ut över ett utvecklingspanorama som vi med vår normala kunskaps horisont knappast kan föreställa oss, och tillbaka till oss själva, till den fasta punkt i tillvaron som vi innerst inne är. Meningen med denna kunskapsresa är att vi ska få hjälp till en djupare självinsikt och till en större förståelse för våra medvarelser och den värld vi lever i. Vi kan då bli mer lyhörda för den humana längtan, vilja och förmåga som finns inom var och en, och våga räkna med att dessa faktorer kan förändra världen i en allt mänskligare riktning.

Författaren bakom verket

Författaren till Livets Bog heter Martinus Thomsen. Han föddes 1890 på Jylland i Danmark. Han arbetade som kontorist i Köpenhamn när han 1921 var med om en genomgripande intuitiv upplevelse. I företalet till Livets Bog beskriver han en del av sin upplevelse:

”Jag började liksom kunna skåda in i själva evigheten. ... Jag såg att jag var ett odödligt väsen och att alla andra väsen i tillvaron var eviga realiteter, vilka liksom jag själv hade en oändlig kedja av tidigare upplevda liv bakom sig, att vi alla utvecklats från låga, primitiva tillvaroformer till vårt nuvarande stadium, att detta endast var ett tillfälligt led i denna utvecklingskala och att vi sålunda alla var på väg framåt mot gigantiskt höga former av tillvaroplan i fjärran. Jag såg att världsalltet utgjorde ett enda stort, levande väsen, i vilket alla andra väsen var för sig var organ, och att vi alla – människor, djur, växter och mineraler – utgjorde en enda familj, bildligt talat var av samma kött och blod. ... Vart jag än riktade min blick i 'mörkret' blev det ljust. – Jag hade blivit min egen ljuskälla. Det kosmiska elddop jag genomgått, och vars närmare analys jag inte här skall gå in på, hade alltså kvarlämnat det resultatet att hos mig uppstått helt nya fattningsgåvor eller egenskaper, som satte mig i stånd att – inte glimtvis, utan i ett tillstånd av permanent vaket dagsmedvetande – skåda alla de bakom den fysiska världen existerande bärande, andliga krafterna, osynliga orsakerna, eviga världslagarna, grundenergierna och grundprinciperna. Tillvarons mysterium var sålunda inte längre något mysterium för mig. Jag hade blivit medveten i världsalltets liv och invigd i 'den gudomliga skaparprincipen'.”

Det är detta som är den kosmiska synen på verkligheten. Martinus Thomsen såg det som sin uppgift att presentera denna livssyn för allmänheten. Med stöd av intresserade vänner kunde han 1932 ge ut första delen av Livets Bog. Han hade då tagit sig författarnamnet Martinus. Sjunde och sista delen av det omfattande verket utkom 1960. Dessutom skrev Martinus under åren ett flertal andra böcker, bl.a. *Den eviga världsbilden*, som innehåller ett bildmaterial som ger en åskådlig framställning av världsbildens grundprinciper. Han utgav också tidskriften *Kosmos*, som fortfarande utkommer, och var dessutom en flitig föredragshållare. Martinus var verksam i sitt upplysningsarbete fram till sin död 1981.

Den världsbild Martinus beskriver brukar kallas *Martinus kosmologi*. Medan han levde uppstod ett intresse för denna världsbild främst i Danmark och Sverige. Trots sitt märkliga författarskap och ett långt liv förblev Martinus ändå okänd för den stora allmänheten även i våra länder. Till övriga världen har hans böcker ännu bara nått ut i mindre omfattning. Översättningarna till andra språk tog dock fart först efter hans död.

Martinus såg själv inget problem i den långsamma spridningen av intresset för hans verk. Han riktade sig främst till framtidens människor.

* *

Martinus och det kosmiska medvetandet

Inom forskningen om ovanliga medvetandetillstånd och kunskapsvägar talar man om ”den mystiska erfarenheten”. Man kan peka på en rad människor, historiska personer och mer samtida, vilka betecknas som ”mystiker”. Dessa säger sig ha upplevt verkligheten på ett annorlunda och ännu oförklarat sätt. De har dock haft svårt att beskriva sina djupgående och känslomässigt genomgripande upplevelser för sin omvärld. Vårt språk rymmer inte alla de

begrepp med vilka så annorlunda erfarenheter kan omtalas. Begreppet ”mystik” härleder sig i detta sammanhang till det utsägbara djupet i upplevelsen. Men upplevelsen ger, åt den som varit med om den, en absolut visshet om att ha lärt känna verklighetens sanna väsen. Den ger en tidigare oanad klarsyn på livet.

Till de stora gestalterna på detta område får vi räkna människor som Jesus, Buddha och Muhammed, vilka uppenbarligen hade förvärvat en ovanlig och djup livsinsikt. Det gjorde dem kapabla att ingjuta nya, gränsöverskridande tänkesätt i mänskligheten, tänkesätt som blev kultur-danande och som överlevt ända fram till våra dagar. Men för att göra sig förstådda bland sina samtida var de ofta tvungna att uttrycka sig symboliskt eller i ”liknelser”.

Hos Martinus känner man igen de erfarenheter som mystikerna talar om: upplevelsen av odödlighet och att vara ett med allt; förnimmelsen av kärleken som tillvarons styrande princip; känslan av ett gudomligt medvetandes närvaro bakom allt. Även han fick tillgång till en obegränsad kunskapskälla. Enligt Martinus ger detta ”kosmiska” medvetande förmågan att på direkt, intuitiv väg erhålla grundläggande kunskap om verkligheten, en förmåga som i kapacitet helt överglänser den normala kunskapsvägen via de fysiska sinnena och det mödosamma analytiska tänkandet.

Med hjälp av sin kosmiska upplevelseförmåga kunde Martinus utforska vad vi kan kalla verklighetens ”livssida”. Han upplöser därigenom mysteriet med denna kunskapsväg. Martinus förklarar principerna bakom den formen för upplevelse, liksom bakom all upplevelse över huvud taget. (Man tänker vanligen inte på att medvetandet, även i form av vår vardagliga livsupplevelse, saknar sin vetenskapliga förklaring.)

Även Martinus ställdes inför problemet att kunna formulera sina ovanliga erfarenheter för omvärlden. Ett viktigt hjälpmedel för honom blev bilden. I bildform kunde han återge världsbildens principiella struktur, och han blev på så sätt mer oberoende av språkets bristfälliga uttrycksmöjligheter. Dessa symbolbilder spelar en viktig roll i hans verk.

Livet och materien

Martinus ger oss inblick i verklighetens ”livssida”. Genom naturvetenskapen har vi fått omfattande kunskaper om dess ”materiesida”. Det vetenskapliga genomskådandet av materiens natur gör det nu lättare för oss att logiskt sluta oss till existensen av ”livssidan”. Denna logiska väg är nödvändig, eftersom ”livssidan” inte kan iakttas fysiskt. Den är nämligen osynlig för fysiska ögon och instrument. Vetenskapen kan ju också bara konstatera att materiens inre huvudsakligen verkar bestå av tomrum, liksom den yttre rymden. Det är denna osynlighet i form av tomrummet som fått forskarna att dra den egendomliga slutsatsen, att hela vårt fysiska universum kan ha uppstått ur intet! Men allt som vi uppfattar som ”fysiskt” är egentligen en *verkan* av den osynliga sidan av verkligheten.

Att något är osynligt behöver ju inte innebära att det inte existerar. ”Tomrummet” är egentligen inte tomt, utan visar oss bara gränsen för våra fysiska sinnens och instruments räckvidd. Den synliga världen byggs upp av den ur ”tomrummet” framträdande aktivitet som vi kallar ”energi”. Och energin, den dynamiska och förändrande kraften, är enligt Martinus ett uttryck för liv, eftersom den inte kan vara sin egen orsak.

När vi talar om en ”livssida” så talar vi om den egentliga orsaken till att vi över huvud taget upplever en ”materiesida”. Upplevelsen blir nämligen till genom en medvetandets skapelseprocess. Det rör sig här om tillblivelsen av ingenting mindre än vår egen livsupplevelse, vår tids- och rumsdimensionella verklighetsbild! ”Livssidan” är vårt eget medvetande – vår högst privata och subjektiva inre värld – tillsammans med vårt ”jag” och övriga tidlöst existerande faktorer som ligger till grund för vår upplevelse- och skaparförmåga. Det är just genom att vi själva utgör

ett tidlöst och evigt "något" som vi kan uppleva livet:

"'Evigheten' är inte något som finns 'utanför' det levande väsendet, utan är det levande väsendets egen djupaste beståndsdel, den fundamentala axel, kring vilken 'tiden' eller 'livet' rör sig." (Livets Bog, stycke 1070)

Det är genom klarläggandet av dessa livets grundförutsättningar och medvetandets skaparprinciper som Martinus bidrag till vetenskapens vidareutveckling och människans förståelse av sig själv framstår som oundgängligt. Till detta kommer hans redogörelse för den "själsliga" struktur som möjliggör att vi "överlever döden". Och i det sammanhanget förklaras även reinkarnationsprincipen, utan vilken utvecklingen inte vore möjlig.

Reinkarnation och utveckling

Tanken om reinkarnation gör det för det första lättare att förstå hur vårt liv kan vara evigt. Och för det andra: Utan reinkarnationen kan man inte säga att det i verklig mening sker någon utveckling.

Medan naturvetenskapen baserar sin utvecklingsteori på "slumpen" och genernas kemi, så visar Martinus på en äkta grund för utvecklingen – nämligen individens egna erfarenheter. För att erfarenheter ska kunna ge utveckling, krävs att de kan tas till vara och läggas till grund för nya erfarenheter. Detta sker också, på samma sätt som när vi i vårt nuvarande liv lär oss något och blir klokare av erfarenheterna. Martinus förklarar hur det går till: Vår fysiska kropp är bara ett redskap för vårt "jag". Medan den fysiska kroppen är en del av tiden och rummet, där allting är i ständig rörelse och förvandling, utgör jaget den dimension av evighet och stillhet, varifrån all rörelse blir till upplevelse. Jaget är "immateriellt" i förhållande till den fysiska världens materier och förblir därför ständigt den centrala, fasta punkten bakom vårt fysiska framträdande. Genom dess oföränderlighet upplever vi oss hela tiden som samma individ. Jaget är vår innersta väsenskärna, det hos oss som upplever, tänker och handlar. Det är den verkliga orsaken bakom vår fysiskt sett "mirakulösa" förmåga att utifrån blotta tanken kunna ingripa i och åstadkomma förändringar i den fysiska världen.

Det område där erfarenheterna bevaras i form av minnen och talanger kallar Martinus för "övermedvetandet". Genom att övermedvetandet hör till det immateriella området kring jaget, berörs det inte av den s.k. "döden", som begränsar sig till att omfatta den fysiska kroppens undergång.

Här kommer nu reinkarnationen in i bilden. Alla levande varelser kan nämligen utifrån sitt övermedvetande bilda sig en ny fysisk kropp när behovet uppstår. Efter "döden" tillbringar individen en period i en "andlig" värld, där vederbörande kan uppleva med hjälp av den medvetandefunktion som alltid är knuten till jaget. Vi kan alltså aldrig bli helt "medvetlösa". Den andliga världen är en renodlad tankevärld, som ger oss en form av semestertillvaro, i kontrast till det fysiska livets utmaningar. Men efter att så småningom ha blivit mätt också på den formen för upplevelse, önskar sig individen tillbaka till den fysiska världens upplevelsemöjligheter.

Det är nämligen bara här som det ges möjlighet till tankemässig utveckling – nya utmaningar i den fysiska materiens tröga värld. Längtan efter detta utlöser de automatiska energiprocesser som förbinder individens jag och övermedvetande med grundmaterialet till en ny fysisk kropp – dvs. generna i en befruktad äggcell. I vilken situation man kommer att inkarnera bestäms av övermedvetandets innehåll av "talangkärnor" – som är det tidigare erfarenhetsmaterialet. Och därmed sluts ett kretslopp. Vi "föds", som man säger. (Men man borde säga "återföds".)

En logisk konsekvens av reinkarnationstanken är att vi inte kan återgå till lägre stadier i utvecklingen. Erfarenheter kan bara läggas till de tidigare och därmed utveckla oss ytterligare. Genom detta får utvecklingen en riktning – eller rättare sagt: det är just anledningen till att man

över huvud taget kan tala om utveckling! Här finns den reglerande mekanismen bakom all utveckling – också bakom organismernas ”evolution”. Den sammanhållande kraften bakom organismen är individens, alltså jagets, egen självbevarelsedrift. Den livskraften möjliggör att de fysiska organismerna kan bildas och vidmakthållas och från liv till liv byggas upp till allt mer avancerade redskap för jaget, trots den fysiska världens alla nedbrytande krafter.

Lagbundenheten bakom vårt öde

Utvecklingens konkreta händelser visar sig för var och en av oss i form av vårt öde. Martinus använder sig i det sammanhanget av beteckningen ”ödeslagen”, och från österländsk filosofi känner vi begreppet ”karma” för samma sak. Allt i naturen regleras av naturlagar, och lagbundenheten gör inte halt inför de levande varelsernas handlingar och öden.

Är det då enligt denna tanke så att man bara har att foga sig i ett gåtfullt öde?

När karma kommit att förknippas med ”fatalism” – ödestro – så har man bortsett från den faktiska orsaken bakom lagbundenheten. Orsaken är hela tiden vi själva. Martinus betecknar vårt jag som en ”orsaklös orsak”. I kraft av vårt jag och vårt övermedvetande är vi genom reinkarnationen upphovet till vår fysiska kropp, liksom vi också djupast sett är upphovet till hela vår livssituation! Ödet är ingenting annat än vår upplevelse av de verkningar som vi själva tidigare varit orsaken till.

Ödeslagen visar alltså att vi har frihet – en fri vilja – och att vi inte är offer för ett slumpmässigt öde. Vi är tvärtom alltid vårt ödes innersta upphov och orsak. Ödet är naturens svar på våra tidigare handlingar. Eftersom vi själva är en del av naturen så är det oundvikligt att verkan av våra handlingar fortplantar sig tillbaka till oss själva. Det gamla talesättet ”som man sår får man skörda” sammanfattar här ödeslagens logik.

Vi tänker inte alltid i dessa banor, eftersom vi i många sammanhang saknar överblick över orsak och verkan. Det kan t.ex. bero på att vi är okunniga om naturens kretslopp. Verkan kan ibland vara så fördröjd att vi inte längre ser kopplingen till den ursprungliga orsaken. Miljöförstörelsen är ett exempel på den formen av glömska, där människan länge trodde att hon kunde slippa verkningarna av sina nedsmutsande handlingar. Att vi livnär oss på ett ibland olämpligt sätt kan leda till sjukdomar, men var det vårt eget beteende som var orsaken? Vi kanske blir medvetna om sammanhanget först när forskningen till slut bevisar det för oss. Och därtill finns en hel värld av fysiska och psykologiska förhållanden till andra varelser, där vi sår och skördar öde utan att vara medvetna om orsakssammanhangen.

Eftersom vårt nuvarande fysiska liv är en fortsättning på våra föregående, så får man också räkna med orsak-verkansförlopp som sträcker sig över flera liv. Det gör det naturligtvis mycket svårt för oss att kunna se en mening med ödet – att uppfatta förhållandet mellan orsak och verkan. Ödet tycks då vara ”blint”. Men det är alltså endast skenbart. I utvecklingens förlängning ligger att människan kommer att bli medveten också på detta område, även om det till en början blir i form av en teoretisk förståelse. För det är inte meningen att vi ska behöva återuppliva minnen från tidigare liv. Att vi normalt inte har minnen från dessa tidigare liv är faktiskt mycket ändamålsenligt. Det gör att vi kan leva med full uppmärksamhet i nuet. Och orsaken är ändå alltid närvarande i nuet – det är vi själva. Genom en större självkänedom får vi i nuet insikt om de ödesskapande krafterna inom oss – och kan då förändra vårt framtida öde efter vår önskan.

Och vad så med hela detta ödesspel? Vad syftar det till? Ja, eftersom vi upplever vårt öde i förhållande till en omvärld, i ett samspel med andra levande varelser, så kan vi inte skapa vårt öde på annat sätt än genom handlingarna gentemot våra medväsen – vår nästa. Och här gäller livets stora logik för oss alla: Gör mot andra det du vill att de ska göra mot dig ...

Så enkelt, och ändå så svårt! Men ödeslagen visar att vad vi gör mot andra, det gör vi egentligen mot oss själva. Därför kan vårt eget lyckliga öde i längden bara förverkligas genom

att vi medverkar till detsamma för andra. Det är denna stora insikt som livet genom vårt öde leder oss fram till.

Världsbild och självinsikt

Martinus visar oss en tankemässig väg till lösningen av livsmysteriet. Vid första anblicken kan då kanske somligt verka svårt att förstå. Vi har ju trots allt rört oss in på området för de ”stora” och ”djupa” livsfrågorna. Men man behöver inte vara akademiker eller filosof för att kunna gripa sig an den typen av frågor. Alla är vi naturliga experter på livet, vi är ju levande varelser! Av Martinus får vi hjälp att mobilisera vårt mest grundläggande erfarenhetsmaterial, så att vi inom oss kan se livet klarare.

Att läsa Martinus går egentligen inte ut på att lära in en ny teori om livet. Läsandet hjälper oss i stället att hitta tillbaka till livet, genom att vi kan befria oss från de vanföreställningar på vilka vi byggt vår livsinställning. Det kommer troligen att förvåna oss, när vi märker att vårt tänkande och våra reaktionsmönster vilar på en ”teoretisk” grund som vi dittills varit omedvetna om. Den har ju så att säga ”insupits med modersmjölken”. På så sätt har vi blivit blinda för möjligheten av ett annorlunda sätt att tänka. Den vanemässiga automatiken i vårt eget tänkande – *den* kan vara svår att bryta!

Om vi således tror att en ”världsbild” inte har med levande livet att göra, då står vi inför en av våra vanföreställningar. När vi ser oss omkring upplever vi alla en bild av världen. Utifrån den bilden har vi byggt upp alla våra föreställningar. Resultatet är vår personliga världsbild, våra tankars universum. Det är i detta *tänkta* universum vi försöker orientera oss. Om våra föreställningar inte är i överensstämmelse med verkligheten, då får vi problem. Eftersom våra tankar och handlingar alltid åtföljs av känslomässiga reaktioner hos oss, blir vår föreställningsvärld den egentliga källan till det lidande som vi kan uppleva här i livet.

Livets Bog vill hjälpa oss att komma fram till ett konfliktfritt förhållande till verkligheten, så att vi kan glädjas över livet helt och fullt. Om vi är i konflikt med livet, med människor och förhållanden runt omkring oss, så befinner vi oss mentalt i en kamp mot världen, en ansträngande inställning som till slut kan göra vår livsupplevelse mörk och deprimerande. Men med en mer realistisk inställning till livet, och till vår egen roll däri, följer ett helt annat känslomässigt utbyte.

Kunskap och moral

Det kan vara uppmuntrande att ta del av Martinus syn på sig själv i förhållande till den kosmiska upplevelseförmågan. Han menade sig nämligen inte alls vara exklusivt privilegierad härvidlag. Han ger också förklaringen till detta: Alla människor kommer att på helt naturlig väg få uppleva det kosmiska medvetandet som egen personlig erfarenhet. Det är vad utvecklingen har i beredskap för oss. Men först måste vi göra de nödvändiga erfarenheter som ger oss möjligheten till den upplevelsen: nämligen utvecklandet av de medvetandets organ med hjälp av vilka verkligheten kan upplevas på ett obeslöjat sätt. Den utvecklingen pågår hela tiden, oberoende av om vi är medvetna om det eller inte. Man kan inte leva utan att göra erfarenheter och därmed också utvecklas, dvs. bli klokare.

Det som nu ändå återstår för oss att komma till insikt om är att kunskap och moral inte kan skiljas åt. Alla våra handlingar har sina konsekvenser i detta levande universum. De påverkar andras liv, medverkar till andras lycka eller olycka, vilket i sin tur återverkar på vår egen livssituation med motsvarande behagliga eller obehagliga följder för oss själva. Allt hänger ihop. Man kan därför inte uppleva livet på ett fullkomligt sätt utan att först själv leva upp till de livslagar på vilka denna upplevelse vilar.

Därför blir den logiska slutsatsen: Lev så att ditt liv blir till glädje inte bara för dig själv, utan också för dina medvarelser. Eller som det har sagts: ”Gör mot andra det du vill att de ska göra mot dig.” Alltså: ”Älska din nästa som dig själv.”

Det är denna tidlösa visdom som i olika epoker och på skilda vägar formulerats för människorna, men som de haft så svårt att leva upp till och förverkliga. Men att det varit svårt har sin naturliga förklaring. Varje förmåga måste ju utvecklas genom de många felstegens lärdomar. Visdom kan bara uppnås genom individens egna erfarenheter på gott och ont. Utvecklingen går av helt naturliga skäl från okunnighet och primitivitet till alltmer insiktsfulla och humana stadier av medvetenhet. Denna livets väg följer vi alla.

Kärlek ...?

Nu kanske läsaren känner sig lätt nedslagen inför det till synes övermäktiga krav som kärleksbudet ställer. Den som reflekterat lite djupare över sig själv har troligen insett sin begränsning när det gäller förmågan till verklig, osjälvisk kärlek. Kärleken har sannerligen sin egen problematik i våra liv. Vad är egentligen kärlek? Hur förhåller den sig till förälskelsen? Och vad representerar kärlekslösheten, lidandet och ”det onda” i detta sammanhang?

Det är inte möjligt att i denna lilla skrift gå in på dessa intressanta frågor. Här snuddar vi bara vid ännu ett stort tema i Martinus författarskap. Ja, egentligen är det själva huvudtemat.

Men vi ska inte förtvivla över våra möjligheter. Martinus inviger oss i ett tänkande som kan bli utvecklande. ”Kärleken är universums grundton”, säger han. Det gäller således att komma på våglängd med denna grundton. Och den ”intoningen” medverkar vi i genom vårt tänkande, genom vår förståelse av tillvarons logiska, livgivande struktur och kärleksfulla mening.

Förståelse kan bara uppnås i kraft av eget intresse och eget fritt tänkande. Martinus uppmanar läsaren att förhålla sig prövande och inte acceptera något bara för att han skriver det. Det självständiga tänkandet är nödvändigt för att man ska kunna uppfatta det kosmiska perspektivet på tillvaron. Alltså kan läsaren känna sig helt fri att acceptera eller förkasta vad han eller hon möter i Martinus verk.

Hans författarskap syftar inte heller till bildandet av någon form av medlemsorganisation, förening eller samfund. Det är en fritt tillgänglig kunskapskälla för alla som är intresserade av att forska i livets stora sammanhang. Det är endast läsarens eget intresse och egna behov som sätter gränsen för vad han eller hon kan få ut av dess kosmiska analyser.

* * *

En andlig vetenskap i form av ett tredje testamente

Mänsklighetens tänkande om tillvaron är till största delen historien om dess religiösa föreställningsvärld. Det är först under de senaste århundradena, när naturvetenskapen trädde in på arenan, som religionens dominans kom att brytas. Från den blinda tron sökte sig människorna i allt större utsträckning till fakta och logiskt tänkande. Som en reaktion mot den gamla religiösa världsbilden blev då tänkandet i stället materialistiskt och ateistiskt. Men den reaktionen ger så småningom upphov till nya problem, på så sätt att verklighetssynen kommer i konflikt med våra mest grundläggande erfarenheter. Gudsbegreppet går nämligen att förena med ett vetenskapligt förhållningssätt: Gud visar sig helt enkelt för oss i form av själva vårt kosmos: denna för oss numera så välkända världsbild, som byggs upp av elementarpartiklar, atomer, celler, växter, djur, människor, planeter, solar, galaxer, etc. etc. – alla naturens livsformer utan slut, vilka utgör materia och universa för varandra. Naturen är den ständigt pågående skapelseprocess genom vilken Gud skapar liv, dvs. livsupplevelse. Att förstå naturen som ett uttryck för Guds liv blir

dessutom för människan liktydigt med att förstå sitt eget liv. Ty när hon betvivlar Guds existens så betvivlar hon faktiskt även sin egen. Materialismens paradoxala budskap till människan är ju nämligen detta: Din existens är endast en illusion, tillfälligt upprätthållen av ”din” hjärna. I själva verket finns du inte till – inte ens i detta nu då du upplever livet.

Vetenskapen av i dag kan följaktligen ingenting säga om vad det innebär att vara en upplevande, tänkande och kännande människa. För detta behövs en förståelse av oss själva, som når in i och kan förklara även vår ”andliga” natur. En sådan förståelse kan bara utgå från en andlig vetenskap, en kännedom om de grundläggande principerna för vår existens och vårt liv.

Innan Martinus avslutade sitt livsverk beslöt han att det i sin helhet skulle ges ut under namnet *Tredje testamentet*. Med sitt arbete ger han kärleksbudskapet i kristendomen dess fullständiga logiska motivering i form av en andlig vetenskap, genom vilken logiken och humanismen till slut kan förenas.

”Kristendom” är egentligen inte detsamma som den kyrkliga tradition som vi förknippar med ordet. Verklig kristendom är identisk med den livssyn och livshållning som demonstrerades av Jesus från Nasaret. Genom hans levnadsöde har det mänskliga kärleksmedvetandet fått sin gestaltning.

Det är först nu, i vår vetenskapliga tidsålder, som tiden blivit mogen för en klagörande förståelse av verkligheten bakom den religiösa föreställningsvärlden. Då uppfylls också Jesu egen förutsägelse, att det var framtidens människor som skulle få den fulla förklaringen till det han talade om.

Tredje testamentet vill således visa att livet leds och utvecklas genom en kärlekens logik, där erfarenheten av såväl mörker som ljus är nödvändig för att varje individ till slut ska komma att uppleva livet som ”mycket gott”.

Verket är genom sin förklaring av livsmysteriet med om att lägga den intellektuella grunden till en ny kulturimpuls, som kan föra individer och samhälle vidare – mot högre former av mänsklighet och civilisation.

JEL

* * *

Detta är andra, omarbetade upplagan av *Ett författarskap som kan förändra världen*.

© Världsbild Förlag 2000-09-09

VÄRLDSBILD FÖRLAG

Vasavägen 9, 181 42 Lidingö Tel/Fax 08-767 38 17 info@varldsbild.se www.varldsbild.se

Vi sänder gärna en utförlig boklista med Martinus böcker.